

Identifiering av ämnet – det första steget i processsäkerhetssystemet

januari 2021

Behållare för kemikalier ser ofta likadana ut

En operatör utförde en tillsättning av en råvara från flera fat. Faten var svarta med vita lock, med blå och vita etiketter. När han hade tillsatt ca 20 fat, upptäckte operatören att det stod ett annat namn på ett av faten. Likadant svart och vitt fat, likadan blå och vit etikett. Det var ett annat ämne än specificerat. Han kontaktade ingenjören, som sa till honom att inte tillsätta det fatet och ställa det åt sidan tills man utrett hur det fatet skulle hanteras på rätt sätt.

Vad hade hänt om han, utan att tänka sig för, hade tillsatt detta fat? Det vet vi inte, men, om inte annat, hade det blivit ett stort kvalitetsproblem, kostat företaget massor av pengar och kanske en missad order.

Vilka skyddsbarriärer fallerade? Tillverkaren gjorde ett misstag när de lastade faten på pallarna. Personen, som tog emot leveransen i företagets förråd missade också det felaktiga fatet bland faten i denna leverans. Alla dessa system baseras på att människor följer gällande procedurer och är uppmärksamma på vad det är de hanterar.

Detta exempel visar att hanteringen av många kemikalier är mycket beroende av att människor utför sitt arbete på ett korrekt sätt. Många processsäkerhetssystem förlitar sig på att kemikalier är märkta på ett korrekt sätt när de levereras. Elektronisk scanning av inkommande material kan höja sannolikheten att rätt ämnen levereras OM de har märkts på ett korrekt sätt hos leverantören.

Visste du?

- Mottagningssystem för kemikalier, vare sig container eller bulk, baseras på administrativa kontroller. Personerna måste följa procedurer och hela tiden vara uppmärksamma på detaljer. En kort ouppmärksamhet kan resultera i en allvarlig händelse.
- Människor kan göra misstag även om de har fullt fokus på att utföra sin uppgift. Även välutbildad personal, som t.ex piloter och astronauter, är endast 99% korrekta i sitt utförande.
- En del företag använder "fyra-ögon-principen." Det innebär att en annan person övervakar hur arbetet utförs och verifierar att proceduren följs med mera. Det finns många händelser där ett ämne i bulk pumpas in i fel tank med allvarliga konsekvenser som följd. Några av följderna är överfyllnad och utsläpp. Andra konsekvenser är reaktioner, giftiga och dödlig utsläpp eller förorening av en tank med ekonomiska förluster som följd.
- Många behållare ser likadana ut – fat, IBC:er och järnvägsvagnar. Detta gör ordentlig märkning mycket viktig.
- Många händelser vid lastning/lossning av bulk har orsakats av att man använt felaktig utrustning – fel slangmaterial eller använt felaktig truck för att flytta semi-bulk-behållare som t.ex mellanlagringsbehållare (IBC) för vätskor och flexibla mellanlagringsbehållare (FIBC) för fasta ämnen.

Vad kan du göra?

- Följ alltid proceduren för hantering av material i bulk eller olika behållare, vare sig ni använder behållaren som kund eller för att fylla dem som leverantör. Om du upptäcker fel i proceduren, markera dessa och ge proceduren till din arbetsledning för uppdatering.
- Använd endast godkänd utrustning för transport av kemikalier i behållare eller bulk.
- Var extra uppmärksam på etiketterna, både på de som satts dit på behållaren av leverantören och de som har satts dit för internt bruk. Även väldigt små behållaren, som t.ex labprover, ska vara ordentligt märkta.
- Bulkleveranser har en annan typ av märkning. När du tar emot dessa, verifiera innehållet INNAN lossning. Vissa företag tar prover på leveransen för labanalyser för att verifiera innehållet innan de godkänner leveransdokumentationen. Vid skeppning av bulkcontainrar, verifiera att all dokumentation är fullständig och korrekt.

Rätt hantering vid leverans av kemikalier är ett kritiskt steg för att skydda processer nedströms